

Lausunnon antaminen luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

132/12.00.00/2020

Kaupunginhallitus § 99

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää 15.6.2020 mennessä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esityksen luonnos on luettavissa oppivelvollisuuden laajentamishankkeen hankesivuilla osoitteessa <https://minedu.fi/oppivelvollisuus-hanketiedot-ja-asiakirjat>.

Hallituksen esitys liittyy hallitusohjelman kirjauksiin oppivelvollisuusiän korottamisesta 18 ikävuoteen, ohjauksen vahvistamisesta, toisen asteen koulutuksen maksuttomuudesta sekä toisen asteen valmistavien koulutusten ja nivelvaiheen ohjauksen kehittämisestä. Esityksen tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa sekä varmistaa jokaiselle mahdollisuus toisen asteen tutkinnon suorittamiseen. Toisen asteen tutkinnon suorittaminen edistää henkilön työllistymistä ja yhteiskuntaan osallistumista, joten esityksen tavoitteena on osaltaan tukea myös työllisyysasteen nostamista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi oppivelvollisuuslaki ja laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta sekä muutettavaksi näihin uusiin annettaviin lakeihin liittyen perusopetuslakia, lukiolakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia, opintotukilakia, koulumatkatukilakia, ylioppilastutkinnosta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja. Ministeriö pyytää lausunnon antajia ilmaisemaan kantansa esitettyjen uudistusten sisältöön, laajuuteen ja voimaantulon ajankohtaan.

Lausuntopyyntö on esityslistan oheismateriaalina.

Ulvilan kaupunki esittää lausuntonaan:

Oppivelvollisuusiän nostaminen tuovat esille huolta siitä, mikä on kunnan rooli ja asema uudistuksessa varsin haasteellisessa toimintaympäristössä, jossa taloudellinen liikkumavara entisestään kapenee Korona-viruksen aiheuttaman poikkeustilan takia. Hallituksen esitys kohdennettavasta määrärahasta toisen asteen opetuksen järjestämiseksi ei tulle riittämään, ja loppulasku lankeaa siis järjestäjäkunnan vastuulle.

Kuntaliiton (7.5.2020) laskema arvio oppivelvollisuusiän muodostama lisäkustannus on noin 20 miljoonaa euroa enemmän kuin opetus- ja kulttuuriministeriön laskelma. Koronaepidemian aiheuttama lisälasku kuntataloudella on suuri ja oppivelvollisuusiän nostamisesta ei saa muodostua uusi lisäkustannus koulutuksen järjestäjille.

Lisäksi lain voimaantuloaikataulu on liian kireä (1.8.2021). Lain voimaantuloa on syytä ainakin siirtää vuodella (1.8.2022), jolloin täytäntöönpanoa voidaan valmistella paremmin sekä arvioida lain vaikutuksia yhteiskunnan talouden ja toiminnan kannalta kriittisiin kohtiin. Näin voidaan arvioida poikkeustilan aiheuttamia vaikutuksia sivistyksen toimialaan.

Oppivelvollisuuden nostaminen ja siihen käytetty resurssi eivät poista:

- nuorten mielenterveyspalveluiden lisääntyvää tarvetta
- yläkoululaisten motivaatio-ongelmaa
- koulua käymättömien määrää perusopetuksessa
- perusopetusiässä olevien opiskelijoiden perheiden sosiaalisia ongelmia
- perusopetuksen päättäneiden puutteellisia oppimis- ja osaamisvalmiuksia selviytyä toisella asteella
- opinto-ohjauksen lisääntyvää tarvetta.

Valmistelija: Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kimmo Vepsä

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus antaa selostusosassa esitetetyn mukaisen lausunnon opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Päätös:

Kaupunginhallitus käsitteli asian esityslistasta poiketen kokouksen kolmantena asiana.

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kimmo Vepsä oli asian osalta kokouksessa kuultavana klo 18.34-18.57 ja poistui kokouksesta kuulemisen jälkeen ennen päätöksentekoa.

Ehdotus hyväksyttiin.

Asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään asioita esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Täytäntöönpano: Päätös opetus- ja kulttuuriministeriölle/ kirjaamo@minedu.fi /

oppivelvollisuus@minedu.fi (word-muodossa)

Lisätietoja:

Kaupunginjohtaja Mikko Löfbacka, puh. 044 343 8250
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kimmo Vepsä, puh. 0400 134 849

Otteen oikeaksi todistaa:

Ulvilassa 5.6.2020

Timo Forsten
Hallintopäällikkö